

ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ

**Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти
сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015 / ISO 9001:2015**

Кафедра світової економіки

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою

(пост. п. 8 від «27» 10 2022 р.)

Ректор

Анатолій МАЗАРАКІ

**МІЖНАРОДНА ТОРГІВЛЯ /
INTERNATIONAL TRADE**

**ПРОГРАМА /
COURSE SUMMARY**

Київ 2022

Розповсюдження і тиражування без офіційного дозволу ДТЕУ заборонено

Автор: Ю.О. Олейніков , кандидат економічних наук, доцент

Програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри світової економіки 29 серпня 2022 р., протокол № 1

Програму погоджено на вченій ради факультету міжнародної торгівлі та права економіки 16.09.2022 р., протокол № 2

Рецензенти: І. Л. Федун, доктор економічних наук, професор.
М.К. Родригес ТОВ «МІЛСТОН», директор
В.Г. Лежетьокова канд. екон. доц.

МІЖНАРОДНА ТОРГІВЛЯ /INTERNATIONAL TRADE

ПРОГРАМА / COURSE SUMMARY

ВСТУП

Програма дисципліни «Міжнародна торгівля» призначена для студентів ступеня вищої освіти бакалавр ДТЕУ денної та заочної форми навчання галузі знань 29 «Міжнародні відносини», спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини» спеціалізації: «Міжнародний бізнес», «Міжнародна торгівля».

Програму підготовлено відповідно до Стандарту вищої освіти України із зазначеної спеціальності, а також освітньо-професійних програм підготовки бакалаврів ДТЕУ за спеціалізаціями «Міжнародний бізнес», «Міжнародна торгівля».

Програма складається з таких розділів:

1. Мета, завдання та предмет дисципліни.
2. Передумови вивчення дисципліни як вибіркової компоненти освітньої програми.
3. Результати вивчення дисципліни.
4. Зміст дисципліни.
5. Список рекомендованих джерел.

1. МЕТА, ЗАВДАННЯ ТА ПРЕДМЕТ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення дисципліни «Міжнародна торгівля» є набуття студентами систематизованих теоретичних знань та практичних навичок щодо дослідження сучасного стану та перспектив розвитку міжнародної торгівлі товарами та послугами. *Завданням* вивчення дисципліни є надання студентам ґрунтовних знань, щодо основних напрямків та особливостей сучасного розвитку міжнародної торгівлі, форм її організації та засобів проведення, методів регулювання.

Предметом вивчення дисципліни «Міжнародна торгівля» є теоретичні та практичні аспекти розвитку торговельних відносин між країнами та проведення ними ефективної торговельної політики.

2. ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ ЯК ВИБІРКОВОЇ КОМПОНЕНТИ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Знання

- базових положень зі «Статистики», «Міжнародної статистики», «Макроекономіки», «Мікроекономіки», «Міжнародних економічних відносин», «Світового ринку товарів та послуг»

Вміння

- застосовувати статистичні методи аналізу при дослідженні економічних процесів та явищ;
- вміти оцінювати кон'юнктуру світового ринку товарів та послуг;
- володіти прийомами PEST та SWOT - аналізу;
- вільно працювати з додатками Microsoft Excel, Microsoft PowerPoint.

3. РЕЗУЛЬТАТИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Міжнародна торгівля», як обов'язкова компонента освітньої програми, забезпечує оволодіння студентами загальними та фаховими компетентностями і досягнення ними програмних результатів навчання за відповідними *освітньо-професійними програмами*:

Міжнародна торгівля (ОС бакалавр)

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
<i>Загальні компетентності за освітньою програмою</i>		
ЗК3	Здатність навчатися та бути сучасно навченим.	1-29
ЗК4	Здатність планувати та управляти часом.	1-29
ЗК08	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	9,10,11,12
ЗК11	Здатність працювати в команді.	6,7,8
ЗК12	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	1,2,3,4
<i>Фахові компетентності за освітньою програмою</i>		
ФК3	Здатність виявляти особливості функціонування середовища міжнародних економічних відносин та моделей економічного розвитку.	2,3,4,5,29
ФК5	Здатність здійснювати комплексний аналіз та моніторинг кон'юнктури світових ринків, оцінювати зміни міжнародного середовища та вміти адаптуватися до них.	3,25,26,27,28
ФК6	Здатність аналізувати міжнародні ринки товарів і послуг, інструменти та принципи регулювання міжнародної торгівлі.	13,14,15,16,17,18,19,20,21
ФК8	Здатність визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.	13,14,15,16,17,18,19,20,21
ФК14	Здатність спілкуватися на професійному та соціальному рівнях з використанням фахової термінології, включаючи усну і письмову комунікацію державною та іноземними мовами.	1-29
ФК15	Здатність застосувати методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України.	22,23,24,25,26,27,28
ФК16	Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності..	1-29
ФК17	<i>Знання вітчизняної і зарубіжної практики проведення зовнішньоторговельних операцій, в тому числі здатність визначати митну вартість товарів, нараховувати митні платежі.</i>	22,23,24,25,26,27,28
ФК18	Здатність аналізувати статистичну та фінансову звітність з метою визначення конкурентних позицій	22,23,24,25,26,27,28

	міжнародних бізнес-суб'єктів.	
ФК19	Розуміння організації діяльності суб'єктів міжнародної торгівлі в умовах глобалізації та регіоналізації.	4,5,6,7,8,19,20
<i>Програмні результати навчання за освітньою програмою</i>		
ПРН 1	Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, усвідомлюючи необхідність навчання впродовж усього життя, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін.	1-29
ПРН 2.	Вільно спілкуватися з професійних питань державною та іноземними мовами усно і письмово, фахово використовувати економічну термінологію.	1-29
ПРН 3.	Використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, програмні пакети загального і спеціального призначення.	9,10,11,12,15,16,17,18
ПРН 4.	Систематизувати й упорядковувати отриману інформацію щодо процесів і явищ у світовому господарстві; оцінювати та пояснювати вплив ендогенних і екзогенних факторів на них; формулювати висновки і розробляти рекомендації з урахуванням особливостей національного і міжнародного середовища.	22,23,24,25,26,27,28
ПРН 6.	Планувати, організовувати, мотивувати, оцінювати та підвищувати результативність колективної праці, здійснювати дослідження в групі під керівництвом лідера, з урахуванням вимог та особливостей сьогодення в умовах обмеженості часу.	22,23,24,25,26,27,28
ПРН 7.	Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.	9,10,11,12,15,16,17,18
ПРН 13.	Підбирати і вміло застосовувати аналітичний інструментарій дослідження стану та перспектив розвитку окремих сегментів міжнародних ринків товарів і послуг з використанням сучасних знань про методи, форми й інструменти регулювання міжнародної торгівлі.	25,26,27,28,29
ПРН 15.	Визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.	1-29
ПРН 22.	Застосовувати відповідні методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України.	20,21,22,23,24
ПРН 23.	Усвідомлювати необхідність навчання впродовж життя з метою підтримки професійної компетентності на високому рівні.	1-29
ПРН 24.	Обґрунтовувати вибір і застосовувати інформаційно-аналітичний інструментарій, економіко-статистичні методи обчислення, складні техніки аналізу та методи моніторингу кон'юнктури світових ринків.	25,26,27,28,29
ПРН 26.	Розуміти і мати навички вітчизняної і зарубіжної практики проведення зовнішньоторговельних	6,7,8,13,14,15

	операцій. В тому числі здатність визначати митну вартість товарів, нараховувати митні платежі.	
ПРН 27.	<i>Знати та розуміти основи статистичного обліку міжнародної торгівлі товарами та послугами, вміти використовувати національні та міжнародні класифікатори товарів та послуг при визначенні митної вартості продукції та нарахуванні на неї митних платежів.</i>	1-29
ПРН 28.	<i>Вміти вирішувати професійні завдання з аналізу, прогнозування, планування та регулювання діяльності міжнародних та національних торговельних та біржових структур.</i>	1-29
ПРН 29.	<i>Мати здатність оцінювати зміни товарної кон'юнктури на внутрішньому та зовнішньому ринках та приймати управлінські рішення у кризових ситуаціях з урахуванням зовнішніх та внутрішніх впливів.</i>	1-29

Міжнародний бізнес (ОС бакалавр)

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
<i>Загальні компетентності за освітньою програмою</i>		
ЗК08.	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	9,10,11,12
ЗК10.	Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).	6,7,8
ЗК12.	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	1,2,3,4
ЗК14.	Здатність адекватно оцінювати і прогнозувати економічні та соціальні явища, системність у прийнятті обґрунтованих рішень.	4,5,27,29
<i>Фахові компетентності за освітньою програмою</i>		
ФК1.	Здатність виокремлювати характерні ознаки та тенденції розвитку світового господарства, особливості реалізації економічної політики та світових інтеграційних/дезінтеграційних процесів, у тому числі євроатлантичної інтеграції.	3,4,5,14,18,19
ФК2.	Здатність використовувати базові категорії та новітні теорії, концепції, технології і методи у сфері міжнародних економічних відносин з урахуванням їх основних форм, застосовувати теоретичні знання щодо функціонування та розвитку міжнародних економічних відносин.	6,7,8,9,10,11,12
ФК3.	Здатність виявляти особливості функціонування середовища міжнародних економічних відносин та моделей економічного розвитку.	2,3,4,5,29
ФК4.	Здатність обґрунтовувати особливості реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях.	4,5,6,7,8
ФК5.	Здатність здійснювати комплексний аналіз та моніторинг кон'юнктури світових ринків, оцінювати зміни міжнародного середовища та вміти адаптуватися	3,25,26,27,28

	до них.	
ФК17.	Знання вітчизняної і зарубіжної практики проведення міжнародних бізнес-операцій.	6,7,8
ФК18.	Здатність аналізувати статистичну та фінансову звітність з метою визначення конкурентних позицій міжнародних бізнес-суб'єктів.	22,23,24,25,26,27,28
ФК19.	Розуміння організації діяльності суб'єктів міжнародного бізнесу в умовах глобалізації та регіоналізації, в тому числі здатність визначати митну вартість товарів, нараховувати митні платежі.	4,5,6,7,8,19,20
<i>Програмні результати навчання за освітньою програмою</i>		
ПРН 7.	Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.	9,10,11,12,15,16,17,18
ПРН 9.	Розуміти і вміти застосовувати, відповідно до інших вимог освітньої програми, сучасні теорії та методи розв'язання спеціалізованих складних задач і практичних проблем у сфері міжнародної торгівлі товарами та послугами, міжнародного руху капіталу, міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин, мобільності людських ресурсів, міжнародного трансферу технологій.	20,21,22,23,24
ПРН 13.	Підбирати і вміло застосовувати аналітичний інструментарій дослідження стану та перспектив розвитку окремих сегментів міжнародних ринків товарів і послуг з використанням сучасних знань про методи, форми й інструменти регулювання міжнародної торгівлі.	25,26,27,28,29
ПРН 18.	Досліджувати економічні явища та процеси у міжнародній сфері на основі розуміння категорій, законів; виділяючи й узагальнюючи тенденції, закономірності функціонування та розвитку світового господарства з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків	9,10,11,12
ПРН 19.	Розуміти та застосовувати чинне законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди, довідкові матеріали, чинні стандарти і технічні умови тощо у сфері міжнародних економічних відносин.	3,13,14,20,21,22,23,24
ПРН 22.	Застосовувати відповідні методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України.	20,21,22,23,24
ПРН 24.	Обґрунтовувати вибір і застосовувати інформаційно-аналітичний інструментарій, економіко-статистичні методи обчислення, складні техніки аналізу та методи моніторингу кон'юнктури світових ринків.	25,26,27,28,29
ПРН 26.	Забезпечувати дотримання законодавства з питань митної справи, заходів тарифного та нетарифного регулювання ЗЕД при здійсненні митного контролю та митного оформлення товарів	6,7,8,13,14,15

4. ЗМІСТ ДИСЦИПЛІН

Тема 1. Сутність та види міжнародної торгівлі.

Сутність міжнародної торгівлі як форми Міжнародних економічних відносин. Операційний та державно-політичний підходи до визначення сутності. Суб'єкти, цілі та інструменти міжнародної торгівлі. Предмет та об'єкт міжнародної торгівлі. Види міжнародної торгівлі. Міжнародна торгівля товарами. Міжнародна торгівля послугами. Понятійне визначення експорту та імпорту. Характеристика товарів та послуг як об'єктів міжнародної торгівлі. Особливість міжнародної торгівлі товарами та послугами. Товари, реального та потенційного експорту та імпорту.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1,2,3,4,5

Додатковий: 6,7,11,14,18,19

Інтернет-ресурси: 24,26,27,28,29

Тема 2. Причини, передумови та мотиви участі країн в міжнародній торгівлі.

Головні причини розвитку міжнародної торгівлі. Міжнародний поділ праці та його види. Міжнародні спеціалізація та кооперація праці. Міжгалузєва міжнародна торгівля. Внутрішньогалузєва міжнародна торгівля. Причини розвитку внутрішньогалузєвої міжнародної торгівлі. Розбіжності між міжгалузєвою та внутрішньогалузєвою торгівлею. Передумови участі країн в міжнародній торгівлі. Розбіжності в цінах та смаках як головні передумови розвитку міжнародної торгівлі. Причини існування розбіжностей в цінах між країнами. Мотиви участі суб'єктів МТ у міжнародному обміні. Мотиви участі країн в міжнародній торгівлі. Економічні ефекти, що виникають від участі країн в міжнародному обміні. Економічні ефекти від обміну. Економічні ефекти від спеціалізації. Економічні ефекти від масштабу виробництва.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1,2,3,4,5

Додатковий: 8,10,11,14

Інтернет-ресурси: 24,31,33

Тема 3. Чинники впливу на розвиток міжнародної торгівлі країн.

Загальна характеристика чинників, що впливають на розвиток міжнародної торгівлі. Політично-правові чинники. Економічні чинники. Мікроекономічні чинники впливу. Макроекономічні чинники впливу. Вплив зміни валютного курсу, екзогенних шоків, інструментів економічного регулювання, бюджетної грошової та валютної політик на міжнародну торгівлю. Природно-географічні, технологічні та соціально-культурні чинники впливу. Оцінка впливу чинників на розвиток міжнародної торгівлі. PEST та SWOT – аналіз. Кластерний аналіз. Багатомірний порівняльний аналіз.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1,2,3,4,5

Додатковий: 8,10,11,14

Тема 4. Структура міжнародної торгівлі.

Поняття «структура міжнародної торгівлі». Товарна структура міжнародної торгівлі. Географічна структура міжнародної торгівлі. Регіональна структура міжнародної торгівлі. Інституціональна структура міжнародної торгівлі. Підвиди структур міжнародної торгівлі. Головні ознаки структуризації міжнародної торгівлі. Структура міжнародної торгівлі товарами за ознаками поділу на групи. Понятійні визначення продукції, яка характеризує товарну структуру міжнародної торгівлі. Структуризація міжнародної торгівлі послугами. Основні критерії поділу послуг. Особливості групування країн в міжнародній торгівлі. Розподіл міжнародної торгівлі за країнами та групами країн в залежності від ознак групування.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1,2,3,4,5

Додатковий: 6,7,11,18

Інтернет-ресурси: 24,31,33,42

Тема 5 . Показники участі країн в міжнародній торгівлі.

Загальна характеристика системи показників міжнародної торгівлі. Систематизація показників міжнародної торгівлі. Абсолютні та відносні показники міжнародної торгівлі. Групування показників міжнародної торгівлі за аналітичною структурою. Обсягові показники міжнародної торгівлі. Показники результативності та ефективності міжнародної торгівлі. Показники ефективності міжнародної торгівлі. Показники зіставлення міжнародної торгівлі. Показники інтенсивності міжнародної торгівлі. Показники товарної та географічної структур експорту та імпорту. Рейтинг країн світу за участю у світовій торгівлі товарами та послугами. Роль та місце України в сучасній міжнародній торгівлі.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1,2,3,4,5

Додатковий: 6,7,9,11,21

Інтернет-ресурси: 33,41,42

Тема 6. Періодизація, сучасний стан та перспективи розвитку міжнародної торгівлі.

Основні етапи розвитку міжнародної торгівлі та їх характерні ознаки. Міжнародна торгівлі за часів стародавнього світу. Міжнародна торгівля країн стародавнього Сходу. Міжнародна торгівля за часів Античного Світу. Міжнародна торгівля в період середньовіччя. Міжнародна торгівля в епоху Великих географічних відкриттів та первісного накопичення капіталу. Міжнародна торгівля в період промислової революції та індустріального розвитку. «Мертвий» та «золотий» періоди міжнародної торгівлі в ХХ ст. Особливість сучасного етапу розвитку міжнародної торгівлі. Перспективи розвитку міжнародної торгівлі. Прогнози міжнародних організації щодо розвитку міжнародної торгівлі.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1,2,3,4,5

Додатковий: 8,10,11,14

Інтернет-ресурси: 24,31,33

Тема 7. Класичні теорії міжнародної торгівлі.

Теорії міжнародної торгівлі та їх роль у поясненні причин та наслідків розвитку міжнародної торгівлі. Класичні теорії розвитку міжнародної торгівлі. Зміст та припущення класичних теорій розвитку міжнародної торгівлі. Теоретичні погляди меркантилістів на розвиток міжнародної торгівлі. Критика меркантилізму. Модель Д. Хьюма «Золото-Потоки». Спеціалізація країн у міжнародній торгівлі за моделлю порівняльних переваг. Зміст теорії «абсолютних переваг» А. Сміта. Розвиток моделі «порівняльних переваг» в теорії «відносних переваг» Д. Рікардо. Значення теорії «відносних переваг» Д. Рікардо. Особливість та обмеженість у застосування теорії «відносних переваг» при аналізі міжнародної торгівлі.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1,2,3,4,5

Додатковий: 6,7,11,21,22,23

Інтернет-ресурси: 24,31,33

Тема 8. Неокласичні теорії міжнародної торгівлі.

Неокласичні теорії розвитку міжнародної торгівлі. Головні припущення неокласичної моделі міжнародної торгівлі. Особливість розвитку міжнародної торгівлі у моделі «співвідношення факторів виробництва». Теорема Хекшера–Оліна. Теорема Хекшера–Оліна–Самуельсона. Теорема Столпера–Самуельсона. Ефект посилення Джонса. Теорема Рибчинського. «Голландська хвороба». Парадокс В. Леонтьєва та його пояснення. Розвиток неокласичних теорій в теорії «специфічних факторів виробництва» П. Самуельсона. Вплив технічного прогресу на розвиток міжнародної торгівлі в моделі Д.Хікса.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1,2,3,4,5

Додатковий: 6,7,11,21,22,23

Інтернет-ресурси: 24,31,33

Тема 9. Альтернативні теорії міжнародної торгівлі.

Особливість альтернативного підходу до аналізу розвитку міжнародної торгівлі. Моделі розвитку внутрішньогалузевої міжнародної торгівлі. Теорія перехресного попиту. Гіпотеза переважаючого попиту (С. Ліндера). Теорія реверсу факторів виробництва. Еластичність заміщення. Реверс факторів виробництва. Реверс попиту. Міжнародна торгівля на основі ефекту масштабу та за умов недосконалої конкуренції. Теорія внутрішньогалузевої торгівлі. Динамічні моделі розвитку міжнародної торгівлі. Модель імітаційного лага (М. Познер). Модель життєвого циклу продукту (Р. Вернон). Теорія міжнародної конкурентоспроможності країни М. Портера. Детермінанти конкурентних переваг та їх вплив на розвиток міжнародної торгівлі.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1,2,3,4,5

Додатковий: 6,7,11,21,22,23

Інтернет-ресурси: 24,31,33

Тема 10. Розвиток міжнародної торгівлі в теорії загальної рівноваги.

Сутність моделі загальної рівноваги А. Маршалла. Економічні ефекти країни від розвитку міжнародної торгівлі у моделі загальної рівноваги. Умови торгівлі та еластичність експорту та імпорту країни. Коефіцієнт еластичності імпорту та експорту. Взаємозв'язок між еластичністю імпорту та умовами торгівлі. Типи економічного зростання та їх вплив на умови торгівлі. Експортний тип економічного зростання. Нейтральний тип економічного зростання. Проблема розорюючого експорту. Імпорто конкуруючий тип економічного зростання. Ефект перерозподілу доходів. Вплив перерозподілу доходів на умови торгівлі. Теорія ТнТ. Правило ТнТ. «Голландська хвороба» та її пояснення.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1,2,3,4,5

Додатковий: 6,7,11,21,22,23

Інтернет-ресурси: 24,31,33

Тема 11. Форми організації міжнародної торгівлі.

Загальна систематизація форм міжнародної торгівлі. Форми міжнародної торгівлі за специфікою регулювання. Форми міжнародної торгівлі за специфікою торговельно-економічної взаємодії суб'єктів торгівлі — експортерів та імпортерів. Форми міжнародної торгівлі товарами за специфікою об'єкта торгівлі. Традиційна торгівля та її види. Торгівля готовою продукцією. Торгівля продукцією в розібраному вигляді. Види зустрічної торгівлі. Бартерна операція. Операції з давальницькою сировиною (толінг). Угоди зі зворотною закупівлею продукції. Зустрічні закупівлі. Компенсаційні угоди. Коопераційна торгівля. Збутова кооперація та її види. Виробнича кооперація. Виробничо-збутова кооперація. Науково-технічна кооперація. Підрядне кооперування. Спільна торговельна діяльність та її види. Угоди про спільну торговельну діяльність. Форми спільних підприємств. Міжнародна торгівля комплектним обладнанням. Торгівля за умов фінансового лізингу. Франчайзингові угоди. Ліцензійна торгівля.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1,2,3,4,5

Додатковий: 8, 11,18,21

Інтернет-ресурси: 24,31,33,39,41

Тема 12. Методи та засоби організації міжнародної торгівлі.

Характеристика та систематизація методів організації міжнародної торгівлі. Прямі та непрямі методи організації торгівлі. Засоби організації прямого експорту. Зовнішньо торговельні фірми, закордонні торговельні представництва, відділи зовнішньоекономічної діяльності. Засоби внутрішньо

фірмової торгівлі. Дочірні підприємства, філії, асоційовані підприємства. Організація міжнародної торгівлі через офшорні та оншорні підприємства. Участь підприємств в міжнародних ланцюгах доданої вартості. Організація міжнародної торгівлі через мережу посередників. Види та особливість посередницьких операцій. Операції з перепродажу. Комісійні та агентські операції. Види торговельно-посередницьких фірм та їх характеристика. Торгові доми. Експортні фірми. Імпортні фірми. Оптові фірми. Роздрібні фірми. Стокісти. Комісійні експортні фірми. Конфірмаційні доми. Комісійні імпорتنі фірми. Агентські фірми. Види агентських фірм. Брокерські фірми.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1,2,3,4,5

Додатковий: 8,10,11,17

Інтернет-ресурси: 24,31,33

Тема 13. Особливість здійснення міжнародної торгівлі через організовані товарні ринки

Загальна характеристика організованих товарних ринків. Вплив організованих товарних ринків на міжнародну торгівлю. Типи бірж та їх характеристика. Міжнародні центри біржової торгівлі. Товарна спеціалізація міжнародної біржової торгівлі. Види біржових угод та їх характеристика. Порядок проведення біржових операцій на товарних ринках. Біржові ціни та їх котирування. Міжнародні товарні аукціони. Види аукціонів. Основні центри міжнародної аукціонної торгівлі. Порядок та процедури проведення акційних торгів. Міжнародні тендери (торги). Види тендерів та їх характеристика. Порядок проведення міжнародних тендерних закупок. Міжнародна виставкова діяльність. Види виставок/ярмарків. Найбільші виставкові центри світу.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1,2,3,4,5

Додатковий: 8,10,11,17

Інтернет-ресурси: 24,31,33

Тема 14. Організація фінансування, страхування та перевезень в міжнародній торгівлі.

Форми комерційного фінансування та страхування експорту. Сутність міжнародного факторингу та його форми. Сутність міжнародного форфейтингу. Форми та засоби забезпечення форфейтингу. Первинні та вторинні угоди в форфейтингу. Міжнародний фінансовий лізінг. Інші форми комерційного фінансування. Страхування експорту. Морське страхування та його види. Страховий поліс. Страхування авіап перевезень.

Організація перевезень в міжнародній торгівлі. Роль та функції товаротранспортних компаній. Види міжнародних перевезень. Перевезення вантажів одним або декількома видами транспорту. Традиційні методи міжнародних перевезень вантажів. Морські перевезення вантажів. Регламентация морських перевезень. Фрахт та його види. Коносаментні перевезення. Види коносаментів. Контейнерні перевезення та порядок їх проведення. Види контейнерів. Особливість проведення міжнародних

авіап перевезення вантажів. Особливість проведення міжнародних перевезень вантажів залізничним та автомобільним транспортом.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1,2,3,4,5

Додатковий: 8, 11,18,21

Інтернет-ресурси: 24,31,33,39,41

Тема 15. Види та зміст міжнародних торговельних угод .

Сутність міжнародних комерційних угод та їх види. Види та зміст контрактів міжнародної купівлі-продажу. Структура міжнародних контрактів купівлі- продажу. Визначення ціни в міжнародних контрактах купівлі-продажу. Поняття та зміст угод про комерційне представництво. Види посередницьких угод. Поняття та зміст консигнаційних, комісійних та агентських угод. Угоди про зустрічну торгівлю. Поняття та зміст договорів про зустрічну поставку. Бартерні угоди. Зміст договорів про давальницьку сировину. Види договорів про виробничу та виробничо-збутову кооперацію. Види договорів про купівлю-продаж об'єктів інтелектуальної власності. Поняття та зміст ліцензійної угоди. Поняття та зміст угоди про передачу ноу-хау. Види договорів про фінансування та страхування міжнародної торгівлі. Поняття та зміст угод про факторинг та франшизінг. Види договорів про лізинг. Угоди про перевезення в міжнародній торгівлі. Угоди про міжнародну експедицію. Визначення розміру транспортного тарифу.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1,2,3,4,5

Додатковий: 8, 11,18,21

Інтернет-ресурси: 24,31,33,39,41

Тема 16. Концептуальні положення зі статистики міжнародній торгівлі товарами.

Сутність та зміст статистики міжнародної торгівлі. Методичні рекомендації зі складання статистики міжнародної торгівлі товарами. Сфера охоплення даних статистики міжнародної торгівлі товарами. Категорії товарів, що підлягають обліку в статистиці міжнародної торгівлі товарами. Визначення статистичної території. Характеристика систем торгівлі товарами. Загальна система торгівлі. Спеціальна система торгівлі. Порівняння експортних та імпортних потоків в загальній і спеціальній системах торгівлі. Роль та значення класифікаторів в групуванні товарів та послуг. Класифікатори міжнародної торгівлі товарами. Основні класифікатори товарів в міжнародній торгівлі та їх структура. Визначення статистичної вартості імпорту та експорту. Перерахунок валют. Кількісний облік товарів. Визначення країни-партнера. Критерії визначення країни-партнера. Порівняння різних методів визначення країни-партнера. Джерела статистичних даних міжнародних організацій щодо міжнародної торгівлі товарами.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1,2,3,4,5

Додатковий: 9,15,19,20

Інтернет-ресурси: 31,37,45,46

Тема 17. Загальні засади зі статистики міжнародній торгівлі послугами.

Способи надання послуг відповідно до положень ГАТС. Транскордонне надання. Споживання за кордоном. Комерційна присутність. Присутність фізичних осіб. Класифікатори міжнародної торгівлі послугами. Статистичні системи класифікації послуг в міжнародній торгівлі. Вартісна оцінка операцій з міжнародної торгівлі послугами. Визначення резидентної приналежності суб'єктів міжнародної торгівлі послугами. Розподіл послуг за способами їх надання. Статистичне охоплення способів надання послуг. Статистика торгівлі послугами через закордонні філії. Визначення безпосередніх та кінцевих інвесторів. Джерела статистичних даних міжнародних організацій щодо міжнародної торгівлі послугами.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1,2,3,4,5

Додатковий: 9,15, 20

Інтернет-ресурси: 29,36,37,39,46

Тема 18. Особливість статистичного обліку зовнішньої торгівлі товарами та послугами в Україні.

Зміст, мета та завдання статистики зовнішньої торгівлі України. Статистична методологія та звітно-статистичний інструментарій зовнішньої торгівлі товарами та послугами. Методичні положення зі статистики зовнішньої торгівлі товарами та послугами. Національні класифікатори зовнішньої торгівлі України. Українська класифікація товарів зовнішньоекономічної діяльності(УКТЗЕД). Класифікація видів економічної діяльності (КВЕД). Класифікація зовнішньоекономічних послуг (КЗЕП). Класифікатор видів транспорту Держмитслужби. Джерела статистичної інформації щодо зовнішньої торгівлі України товарами та послугами. Методика визначення статистичної вартості товарів. Методика калькуляції витрат за умовами Інкотермс при визначенні статистичної вартості експорту-імпорту товарів. Методика оцінки обсягів неформальної торгівлі в статистиці зовнішньої торгівлі товарами. Методичні положення зі статистики зовнішньої торгівлі послугами. Методика розрахунку вартості страхування і фрахту в імпорті товарів. Методика ретроспективного перерахунку вартості послуг з переробки у зовнішньоекономічній діяльності.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1,2,3,4,5

Додатковий: 9,15,19,20

Інтернет-ресурси: 25,26,27,28

Тема 19. Аналіз участі країн в міжнародній торгівлі товарами та послугами.

Поняття та значення аналізу міжнародної торгівлі. Предмет, зміст та структура аналізу міжнародної торгівлі. Методи та методика аналізу. Аналіз динаміки розвитку міжнародної торгівлі. Показники динаміки міжнародної торгівлі. Методика розрахунку індивідуального та зведеного індексів середніх

цін експорту-імпорту товарів та у цілому по країні. Розрахунок річного індексу середніх цін експорту-імпорту товарів. Розрахунок індексу фізичного обсягу зовнішньої торгівлі товарами. Розрахунок річного індексу фізичного обсягу товарів. Аналіз умов торгівлі. Розрахунок індексів умов торгівлі. Розрахунок цінового індексу умов торгівлі. Розрахунок кількісного індексу умов торгівлі. Розрахунок групових та перехресних коефіцієнтів еластичності. Аналіз структури міжнародної торгівлі. Аналіз концентрації та диверсифікації експорту країни. Індекс концентрації експорту (індекс Хіршмана). Індекс диверсифікації експорту DEI (індекс Герфінделя-Хіршмана). Індекс компліментарності (відповідності) CI. Індекс географічної концентрації експорту товару Sk. Індекс відхилення експорту. Характеристика типу країн за ознакою торговельних зв'язків. Автаркичний тип. Експортний тип. Імпортний тип. Модель шахового балансу міжрегіонального експорту – імпорту. Показники географічної асоціації. Індекс структурних зрушень. Індекс частки. Компаративний індекс. Коефіцієнт випередження. Коефіцієнт варіації.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1,2,3,4,5

Додатковий: 9,15,19,20

Інтернет-ресурси: 25,26,27,28

Тема 20. Аналіз експортного потенціалу, міжнародної конкурентоспроможності та ефективності зовнішньої торгівлі країни.

Сутність та зміст поняття «експортного потенціалу країни». Задачі аналізу експортного потенціалу країни. Система показників аналізу експортного потенціалу країни. Показники реального ефективного обмінного курсу (REER). Індекс конкурентоспроможності країни (Дюрандо-Джирно). Індекс виявлених порівняльних переваг (RCA) (індекс Ліснера-Баласси). Індекс виявлених симетризованих порівняльних переваг (індекс Ларсена) (RSCA). Індекс відносної експортної конкурентоспроможності (RXA). Індекс відносної залежності від імпорту (RMP). Індекс фактичних порівняльних переваг (ACA). Індекс відносних торговельних переваг (RTA). Індекс торгової спеціалізації (TSI). Сутність та зміст поняття «ефективність зовнішньоторговельних зв'язків». Критерії ефективності зовнішньоторговельних зв'язків. Показники ефективності зовнішньої торгівлі. Розрахунок ефективності експорту та імпорту товарної групи. Расчет економічної ефективності товарообмінних операцій. Аналіз ефективності зовнішньої торгівлі. Аналіз ефективності експорту. Аналіз ефективності імпорту.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1,2,3,4,5

Додатковий: 9,15,19,20

Інтернет-ресурси: 25,26,27,28

Тема 21. Планування та прогнозування міжнародної торгівлі.

Поняття та значення прогнозу міжнародної торгівлі. Предмет та зміст прогнозування міжнародної торгівлі. Методи та методика прогнозування. Прогнозні оцінки кон'юнктури зовнішнього ринку. Функції прогнозування

зовнішнього попиту. Функції прогнозування експорту та імпорту країни. Прогнозування тенденцій розвитку експорту продукції за етапами його життєвого циклу. Методи та засоби прогнозування біржової кон'юнктури. Оцінка точності прогнозу експорту та імпорту. Сутність та види планування. Система планування. Об'єкт та критерії планування зовнішньоторговельних зв'язків. Методи планування. Економіко-статистичні методи. Економіко-математичні методи. Застосування економічних моделей в плануванні зовнішньоторговельних зв'язків країни. Визначення економічної моделі. Основні види (типи) моделей. Необхідність використання різних типів (видів) моделей в плануванні зовнішньої торгівлі країни. Принципи систематизації та критерії диференціації моделей. Особливість застосування моделей зв'язку в процесі планування експорту та імпорту. Особливість застосування оптимізаційних моделей в плануванні зовнішньоторговельних зв'язків. Особливість застосування моделей оптимізації товарної та регіональної структур зовнішньої торгівлі країни.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1,2,3,4,5

Додатковий: 9,15,19,20

Інтернет-ресурси: 25,26,27,28

Тема 22. Система регулювання міжнародної торгівлі.

Поняття регулювання міжнародної торгівлі. Доцільність та мета регулювання міжнародної торгівлі. Сутність та зміст системи регулювання міжнародної торгівлі. Рівні регулювання міжнародної торгівлі. Національний рівень регулювання зовнішньої торгівлі країни. Органи регулювання. Наднаціональний рівень регулювання міжнародної торгівлі. Регіональні торговельні угоди та їх види. Угода про економічне та торговельне співробітництво. Зона вільної торгівлі. Митний союз. Спільний ринок. Економічний союз. Міжнародні організації з регулювання міжнародної торгівлі. Регулювання міжнародної торгівлі в системі СОТ. Регулювання міжнародної торгівлі в системі ООН.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1,2,3,4,5

Додатковий: 11,12,13,14,16,22,23

Інтернет-ресурси: 33,34,36,40,42,43

Тема 23. Методи та засоби регулювання міжнародної торгівлі.

Адміністративні методи регулювання міжнародної торгівлі. Економічні методи регулювання міжнародної торгівлі. Тарифні методи регулювання міжнародної торгівлі. Види мита та митних ставок. Митний тариф. Види ставок мита. Визначення номінальних ставок мита. Нетарифні методи регулювання міжнародної торгівлі. Кількісні обмеження міжнародної торгівлі. Види квот за ознаками класифікації. «Добровільне» обмеження експорту. Види ліцензій за ознаками класифікації. Засоби розподілу ліцензій. Технічні бар'єри. Внутрішні податки та збори. Політика в межах державних закупок. Зміст місцевих компонентів в імпорті. Загальна характеристика фінансових

методів регулювання міжнародної торгівлі. Види субсидій. Кредитування експорту. Сутність демпінгу та форми його прояву.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1,2,3,4,5

Додатковий: 11,12,13,14,16,22,23

Інтернет-ресурси: 33,34,36,40,42,43

Тема 24. Теоретичні засади тарифного та нетарифного регулювання міжнародної торгівлі.

Економічна роль митного тарифу. Механізм дії імпортного мита на економіку «малої країни». Переваги та недоліки використання адвалерного та специфічного видів мита. Механізм побудови імпортного митного тарифу за принципом тарифної ескалації. Умови поведінки ефективного імпортного тарифу. Механізм дії експортного мита. Вплив митно-тарифного регулювання на умови торгівлі. Цінові ефекти імпортного мита. Цінові ефекти експортного мита. Реакція цін при впровадженні мита за умов різної еластичності іноземного попиту та пропозиції. Економічні ефекти митно-тарифного регулювання. Вплив імпортного тарифу на економіку «малої країни». Вплив тарифної квоти на економіку «малої країни». Вплив експортного тарифу на економіку «малої країни». Економічна роль квоти. Порівняння впливу квоти та тарифу на економіку країни. Механізм дії імпортної квоти. Вплив зростання внутрішнього попиту за умов застосування імпортного тарифу та імпортної квоти. Розбіжності використання імпортного тарифу та імпортної квоти. Механізм впливу експортної квоти на економіку країни експорту. Механізм впливу «добровільних обмежень» на економіку країни імпорту. Розбіжності використання експортного тарифу та експортної квоти. Економічний ефект вимог про зміст місцевих компонентів в імпорті. Механізм та наслідки впливу субсидій на економіку країни субсидування. Механізм дії внутрішніх субсидій спрямованих на підтримку виробництва товарів - перевертнів та розвиток імпортозаміщення. Механізм дії імпортної субсидії за умови реалізації на ринку країни національним виробником продукції за світовими цінами та за цінами які є нижчими за світові. Механізм дії експортної субсидії на економіку країни експорту. Економічний вплив використання різних видів субсидій на економіку країни субсидування.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1,2,3,4,5

Додатковий: 6,7,12,13,14,16

Інтернет-ресурси: 33,34,35,40,41,42

Тема 25. Особливість регулювання міжнародної торгівлі за умов цінової дискримінації та трансферного ціноутворення.

Особливість використання демпінгу та експортної субсидії при проведенні політики цінової дискримінації на зовнішньому ринку. Особливість прояву цінової дискримінації за умов демпінгу. Особливість прояву цінової дискримінації за умов експортного субсидування. Характеристика інструментів цінової дискримінації.

Процес протидії ціновій дискримінації. Антидемпінгового розслідування. Визначення факту демпінгу, його розміру. Розрахунок демпінгової маржі.

Визначення шкоди від демпінгу національному виробництву. Інструменти протидії цінній дискримінації. Механізм дії антидемпінгового мита. Механізм дії компенсаційного мита. Трансферне ціноутворення. Поняття трансферної ціни як засобу мінімізації податкових платежів. Механізм впливу трансферних цін на податкові платежі в країні експорту. Методи та засоби боротьби країни експорту з трансферним ціноутворенням.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1,2,3,4,5

Додатковий: 8,12,13,16,22,23

Інтернет-ресурси: 24,30,33,35

Тема 26. Особливість регулювання міжнародної торгівлі послугами.

Сутність та зміст регулювання міжнародної торгівлі послугами. Основні інструменти регулювання міжнародної торгівлі послугами. Заходи щодо регулювання доступу на ринок (market-access measure). Обмеження кількості постачальників послуг. Обмеження сукупної вартості операцій з послугами або сукупних активів, задіяних в операціях з послугами. Обмеження сукупної кількості операцій з послугами або сукупного обсягу наданих послуг. Обмеження загальної кількості фізичних осіб, які можуть бути зайняті в постачанні послуг. Обмеження або вимога щодо конкретного типу юридичної особи або спільного підприємства через які можуть надаватись послуги. Обмеженість на участь іноземного капіталу. Обмеження на торгівлю послугами. Обмеження на створення іноземними компаніями своїх філій. Обмеження на пересування виробників послуг. Обмеження на пересування споживачів послуг. Обмеження щодо використання національного режиму. Вилучення з національного режиму. Ступінь регулювання фінансових послуг країн ЄС в залежності від способу поставки та виду обмежень.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1,2,3,4,5

Додатковий: 10,12,14,21,22,23

Інтернет-ресурси: 26,29,36,39

Тема 27. Види та режими зовнішньоторговельної політики.

Сутність поняття «торговельна політика». Види торговельної політики. Політика протекціонізму. Форми протекціонізму. Експортна політика країни. Політика обмеження імпорту. Політика імпортозаміщення. Політика державних закупок. Зміст місцевих компонентів в імпорті. Політика «вільної торгівлі». Політика автаркії. Режими торговельної політики. Режим вільної торгівлі (вільний режим). Відкритий режим. Помірний режим. Обмежувальний режим. Заборонний режим. Оцінка режиму тарифного регулювання. Середній рівень митного тарифу. Оцінка режиму нетарифного регулювання. Індекс частотності. Індекс покриття торгівлі. Індекс впливу на ціни. Ступінь інтенсивності нетарифного обмеження міжнародної торгівлі. Критерії визначення режимів тарифного та нетарифного регулювання. Розподіл режимів торговельної політики в залежності від режимів тарифного та нетарифного регулювання.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1,2,3,4,5

Додатковий: 11,12,13,14,16,22,23

Інтернет-ресурси: 33,34,36,40,42,43

Тема 28. Обґрунтування торговельної політики на ринках з досконалою та недосконалою конкуренцією.

Необґрунтовані доводи щодо регулювання міжнародної торгівлі за умов досконалої конкуренції на ринках. Частково обґрунтовані доводи на користь регулювання міжнародної торгівлі. Обґрунтовані доводи регулювання міжнародної торгівлі за умов досконалої конкуренції. «Теорія іншої кращої політики». Аргументи: дефекту внутрішнього ринкового регулювання, покращення умов торгівлі. Вплив імпортного тарифу на економіку «великої країни». Рівень ставки оптимального тарифу. Вплив експортного тарифу на економіку «великої країни». Недосконала конкуренція як об'єкт торговельної політики країни. Особливість дії інструментів торговельної політики за умов узгодженої та неузгодженої олігополії. Механізм дії імпортного мита за умов недосконалої конкуренції на зовнішньому ринку. Модель поведінки іноземного експортера-монополіста на ринку країни імпорту. Вплив імпортного мита на поведінку іноземної монополії. Механізм дії імпортного мита та імпортної квоти за умов недосконалої конкуренції на внутрішньому ринку. Аргумент конкурентного тиску імпорту. Вплив імпортного мита на поведінку національної монополії. Вплив імпортної квоти на поведінку національної монополії. Порівняння дії імпортного мита та імпортної квоти за умов недосконалої конкуренції на внутрішньому ринку. Роль внутрішніх субсидій як засобу реалізації стратегічної торговельної політики. Сутність стратегічної зовнішньоторговельної політики. Аргумент зовнішньоторговельної стратегії. Аналіз Брендера – Спенсер. Аргумент обмеження імпорту як засобу стимулювання експорту.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1,2,3,4,5

Додатковий: 10,12,13,14,16,18,22,23

Інтернет-ресурси: 24,30,35,38, 43,46

Тема 29. Торговельна політика колективного захисту.

Сутність, та форми проведення країною торговельної політики колективного захисту. Умови створення інтеграційного об'єднання та їх характеристика. Характеристика форм колективного протекціонізму за рівнем інтегрованості. Мета та цілі проведення політики колективного протекціонізму. Теоретичні засади політики колективного протекціонізму. Зміст теорії митного союзу Д. Вайнера та Дж. Мида. Статичні та динамічні ефекти митного союзу. Ефект створення торгівлі. Ефект відхилення торгівлі. Варіанти впливу статичних ефектів на добробут країн при створенні митного союзу. Прояв динамічних ефектів створення митного союзу на мікро та макро рівнях. Методичні підходи до виміру статичних та динамічних ефектів від проведення країною політики колективного протекціонізму. Концепція Б. Баласси. Ex-post модель росту

імпорту. Модель диверсифікації торговельного обороту Е.М. Трумана. Оцінка динамічних ефектів інтеграції. Індекс інтеграції.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1,2,3,4,5

Додатковий: 10,13,14,18,22,23

Інтернет-ресурси: 30,38,46

5. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ¹

Основний

1. Дахно І. І. Міжнародна торгівля. Видання 2-ге, доповнене. Навч. пос. – К.: Центр учбової літератури, 2017. – 296 с.
2. Козак Ю. Г. Міжнародна торгівля : підручник / Ю. Г. Козак, Н. С. Логвінова, Н. В. Притула та ін. – 5-те вид. перероб. та доп. – К.; Катовіце ; Краков : Центр учбової літератури, 2015. – 517 с.
3. Міжнародна економічна діяльність України : підручник / А. А. Мазаракі, Т. М. Мельник, О. В. Гончаренко та ін. ; за ред. А. А. Мазаракі, Т. М. Мельник. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2021. – 704 с.
4. Міжнародна торговельна діяльність: підручник / В.В. Рокоча, В.Г. Алькема, В.І. Терехов, Б.М. Одягайло [та ін.]; наук. ред. В.В. Рокоча. - К.: Університет економіки та права "КРОК", 2018. - 698 с.
5. Павленко І. І. Міжнародна торгівля та інвестиції : навч. посібник / І. І. Павленко, О. В. Варяниченко, Н. А. Навроцька. – К. : ЦНЛ, 2017. – 256 с.

Додатковий.

6. Григорова-Беренда Л. І. Теорія і практика зовнішньої торгівлі : навчальний посібник / Л. І. Григорова-Беренда, М. В. Шуба. – Харків : Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2016. – 136 с.
7. Григорова-Беренда Л. І. Теорія і практика зовнішньої торгівлі: методичні рекомендації до семінарських та практичних занять, самостійної роботи студентів та виконання індивідуальних науково-дослідних завдань для студентів напряму підготовки 6.030203 – Міжнародні економічні відносини / Л. І. Григорова-Беренда. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2012. – 56 с.
8. Дугінець Г.В. Глобальні ланцюги вартості: монографія/Г.В. Дугінець.- Київ: Київ. нац. торг.- екон. ун-т, 2018.- 412 с.
9. Економічні дослідження (методологія, інструментарій, організація, апробація): навч. посіб./ за ред. А.А. Мазаракі.- 2-ге вид., допов.-К.: Київ. Нац.торг.-екон. ун-т, 2011. – 296 с.
10. Євроінтеграційні пріоритети національного бізнесу: монографія/ А.А. Мазаракі, Т.М. Мельник, В.В. Юхименко, Н.Г. Калюжна, Л.П. Кудирко [та ін.] ; за заг.ред.: А.А. Мазаракі - К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2018. – 672 с.
11. Крайнюченко О.Ф. Міжнародна торгівля: Курс лекцій для студ. спец. 7.050113 та 8.050113 «Комерційна діяльність » ден. та заочн. форм навч. –К.: НУХТ, 2007. – 147 с.
12. Мазаракі А.А., Мельник Т.М. Регуляторна політика у сфері зовнішньої торгівлі: монографія/ А.А. Мазаракі, Т.М. Мельник.- К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2010.-470с.
13. Мельник Т.М. Митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / Т.М. Мельник, О.В. Дьяченко, О.В. Зубко; за заг. ред. А.А. Мазаракі. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2014.-600с.

¹ Курсивом виділені джерела, які знаходяться в бібліотеці ДТЕУ

14. Міжнародна економіка : підруч. для студ. вищ. навч. закл. : у 2 ч. / за ред. А.А. Мазаракі. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2014. – Ч. 1. – 564 с.
15. Моторин Р. М. Міжнародна статистика. Організація та методологія : підручник / Р. М. Моторин. – Київ : Київ.нац. торг.-екон. ун-т, 2019. – 456 с.
16. Осика С.Г., Коновалов В.В., Покрещук О.О. Правове регулювання імпорту: антидемпінгові, компенсаційні та спеціальні заходи. -К.: УАЗТ. 2001.- 639с.
17. Рогач О. Теорії міжнародного бізнесу: підручник /О. Рогач. – К.:ВУПЦ «Київський університет», 2018. – 687 с.
18. Стратегічне партнерство у вимірі економічної безпеки України: монографія; за заг. ред. А.А. Мазаракі. / А.А. Мазаракі, Т.М Мельник, Л.П. Кудирко, К.С. Пугачевська [та ін.] – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019. – 658 с.
19. Товарна номенклатура зовнішньоекономічної діяльності : підручник / Н. В. Мережко, Н. В. Калуга, Т. А. Караваєв. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019. – 312 с.
20. Фомішин С. В. Статистика національної та міжнародної економіки. Навчальний посібник. Рекомендовано МОН України. Видавництво "Каравела", 2018. - 472с.
21. Feenstra R. C. International Trade / R. C. Feenstra, A. M. Taylor. –3rd ed. – Worth Publishers, 2014. – 464 p.
22. Giancarlo Gandolfo. International Trade Theory and Policy. Second edition. With contributions by Federico Trionfetti–2nd ed. – Springer, Berlin Heidelberg New York, 2014.-692 p.
23. Suranovic S. International Trade: Theory and Policy. Wash : Saylor Foundation. 2017. 473 p.

Інтернет-ресурси:

24. Матту А., Мулабдік А. і Рута М. «Створення торгівлі та диверсифікація торгівлі в поглиблених угодах». Робочий документ з дослідження політики, серія 8206, Всесвітній банк, 2017. - URL: <http://documents.worldbank.org/curated/en/208101506520778449/pdf/WPS8206.pdf>
25. Методологічні положення з організації державного статистичного спостереження щодо зовнішньої торгівлі товарами, затверджені наказом Держстату від 29.12.2017 №354 - URL: http://www.ukrstat.gov.ua/metod_polog/metod_doc/2017/354/mp_ztt.zip
26. Методологічні положення зі статистики зовнішньої торгівлі послугами, затверджені наказом Держстату від 08.02.2013 №43 із змінами, затвердженими наказами Держстату від 07.03.2014 №58 та від 31.12.2014 № 419 - URL: http://www.ukrstat.gov.ua/metod_polog/metod_doc/2014/419/mp_419.zip
27. Методологічні положення зі статистики зовнішньої торгівлі товарами, затверджені наказом Держстату від 25.12.2013 №413 - URL: http://www.ukrstat.gov.ua/metod_polog/metod_doc/2013/413/met_polog.zip
28. Методологічний посібник зі статистики зовнішньої торгівлі товарами, затверджений наказом Держстату від 28.12.2012 №546 - URL: http://www.ukrstat.gov.ua/metod_polog/metod_doc/2012/546/mp.zip
29. Рута, М. «Преференційні торговельні угоди і глобальні ланцюжки створення вартості: теорія, докази і відкриті питання». Робочий документ з

- дослідження політики, серія 8190. Всесвітній банк, Вашингтон, округ Колумбія. 2017. - URL: <https://openknowledge.worldbank.org/handle/10986/28367>
30. Структурні зміни у світовій торгівлі як чинник розвитку внутрішнього ринку України : колективна монографія / за ред. д-ра екон. наук, чл.-кор. НААН України Т.О.Осташко ; НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогнозів. НАН України».— К., 2019. – 350 с. – URL : <http://ief.org.ua/docs/mg/310.pdf>
31. A Handbook of Anti-Dumping Investigations. Publications WTO. URL: https://onlinebookshop.wto.org/shop/article_details.asp?Id_Article=478
32. A Practical Guide to the Economic Analysis of Non-Tariff Measures. Publications WTO. 2019. URL: https://www.wto.org/english/res_e/publications_e/wto_publications_catalogue_e.pdf
33. A Practical Guide to Trade Policy Analysis 2012. Publications WTO.2012. URL: https://onlinebookshop.wto.org/shop/article_details.asp?Id_Article=800
34. Handbook on the TRIPS Agreement. Publications WTO. N.Y. 2nd Edition.2012.URL:https://www.wto.org/english/res_e/publications_e/wto_publications_catalogue_e.pdf
35. International Trade Statistics (2003-2019). Publications WTO. URL: https://onlinebookshop.wto.org/shop/article_details.asp?Id_Article=490
36. Regional Trade Agreements and the Multilateral Trading System. An in-depth analysis of regional trade agreements. Publications WTO. 2016. URL: https://onlinebookshop.wto.org/shop/article_details.asp?Id_Article=851
37. Services Profiles 2015. Key statistics on “infrastructure services”, i.e. transportation, telecommunications, finance and insurance, for 186 economies. Publications WTO. 2016. URL: https://onlinebookshop.wto.org/shop/article_details.asp?Id_Article=844
38. Tariff Negotiations and Renegotiations under the GATT and the WTO Procedures and Practices. Publications WTO. 2nd Edition. Co-published with Cambridge University Press. 2018. URL: https://www.wto.org/english/news_e/news18_e/publ_04dec18_e.htm
39. Technical Barriers to Trade . Publications WTO. 3rd Edition. 2019. URL: https://www.wto.org/english/res_e/publications_e/wto_publications_catalogue_e.pdf
40. Trade Finance and the Compliance Challenge. A showcase of international cooperation. Publications WTO.2019. URL: https://onlinebookshop.wto.org/shop/article_details.asp?Id_Article=887
41. World Tariff Profiles 2017.Comprehensive information on tariffs and non-tariff measures imposed by over 170 countries and customs territories. Publications WTO. URL: https://onlinebookshop.wto.org/shop/article_details.asp?Id_Article=866
42. World Trade Report 2019. The future of services trade. Publications WTO. URL: https://onlinebookshop.wto.org/shop/article_details.asp?Id_Article=896
43. World Trade Report 2018. The Future of Global Trade: How Digital Technologies are Transforming Global Commerce. Publications WTO. URL: https://onlinebookshop.wto.org/shop/article_details.asp?Id_Article=877
44. World Trade Statistical Review 2019. Publications WTO. URL: https://www.wto.org/english/res_e/statis_e/wts2019_e/wts19_toc_e.htm

